

Paimionjoen keskiosan koskikunnostushankkeen yleisötilaisuus 16.10.2024

Paimionjoki
YHDISTYS

Kunnostusten tarkoitus

- ▶ Paimionjoki-yhdistyksen tavoitteena Paimionjoen ekologisen tilan parantaminen
- ▶ Kunnostusten tavoitteena palauttaa kosket lähemmäs luonnontilaa aikaisemman myllytoiminnan ja uittoperkausten jäljiltä.
 - ▶ Paimionjoki ollut merkittävä uittoväylä 1850-luvulta vuoteen 1957
 - ▶ Joella ollut myös vilkasta myllytoimintaa
- ▶ Veden laatuun ei kyetä vaikuttamaan, mutta koskia palautetaan takaisin monimuotoisiksi elinympäristöiksi kaloille, muille vesieliöille (esim. simpukat ja pohjaeläimet) ja kasveille
- ▶ Parannetaan virtamaa ja vesieliöiden kulkua sekä maisema-arvoja

Paimionjoen koskikunnostushanke

- ▶ Rahoitus Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Paimionjoki-yhdistykseltä sekä kohdealueiden kunnilta - Lieto, Marttila ja Koski TL. Valonialla neuvonnallinen rooli.
- ▶ Biologi Arto Hautalan kunnostussuunnitelmat v. 2021-2022 yhteensä 10 koskelle
- ▶ 2022-2023 selvitettiin ranta- ja vesialueiden omistajat ja oltiin heihin yhteydessä
 - ▶ Suhtautuminen pääosin positiivista
 - ▶ Kaikilta vesialueiden osakaskunnilta luvat
 - ▶ Suurimmalta osalta rantakiinteistöjen omistajia luvat
- ▶ Varsinaiset kunnostukset kesällä 2024
 - ▶ Urakoitsija Marttilan Maanrakennus Oy
 - ▶ Työnohjaaja Eero Hakala

Paimionjoen koskikunnostukset

- ▶ Kunnostustoimia vain koskialueiden muokatuilla osuuksilla
- ▶ Otettiin huomioon alueiden historia ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet
- ▶ Hyödynnettiin ensisijaisesti koskista löytyvää kiviainesta
- ▶ Kutusoraikat ulkopuolelta tuodusta sorasta
- ▶ Ei muutoksia vedenkorkeuksiin
- ▶ Konekunnostukset ajalla 2.-18.7.2024

Kuva: Annelea Vuontela

Vuollejokisimpukat

- ▶ Vuollejokisimpukka on virtaavissa vesissä elävä, luonnonsuojelulailla tiukasti suojeltu suursimpukkalaji
- ▶ Esiintyy eri puolilla Paimionjokea
- ▶ Poikkeuslupa ELY-keskukselta
- ▶ Rauhoitettuja simpukoita siirrettiin kunnostustöiden alta turvaan toisaalle Paimionjoessa
- ▶ Kunnostustoimilla parannetaan myös vuollejokisimpukoiden elinoloja

Kuva: Rami Laaksonen

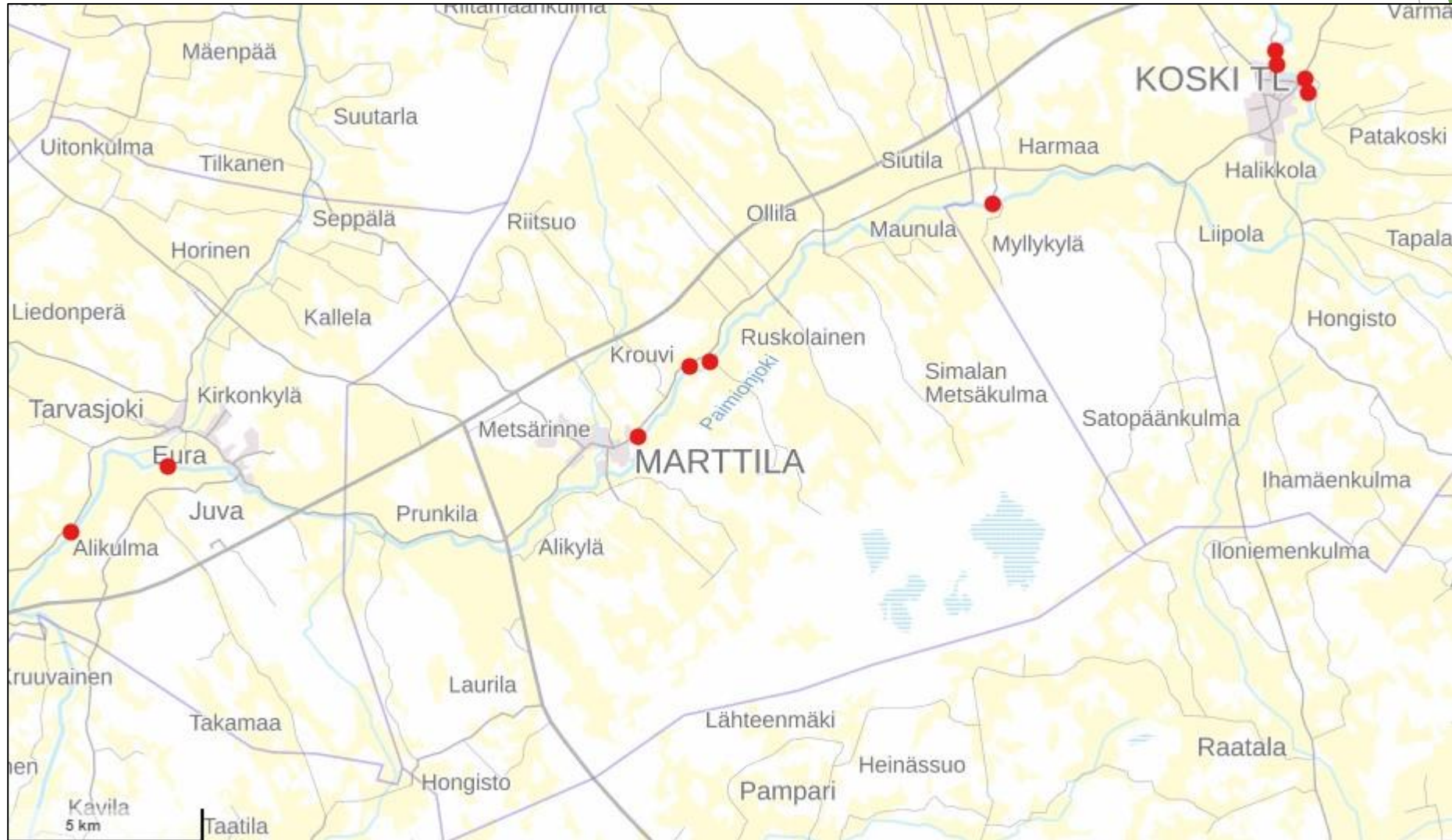
Simpukkasukellukset

- ▶ Kesäkuussa ennen konekunnostuksia
- ▶ Viidellä koskella: Karjakoski, sen alapuoleinen koski, Krouvinkoski, Eurankoski ja Killalankoski
- ▶ Myös muita simpukkalajeja
- ▶ Yht. 4087 simpukkaa, joista 1769 vuollejokisimpukoita

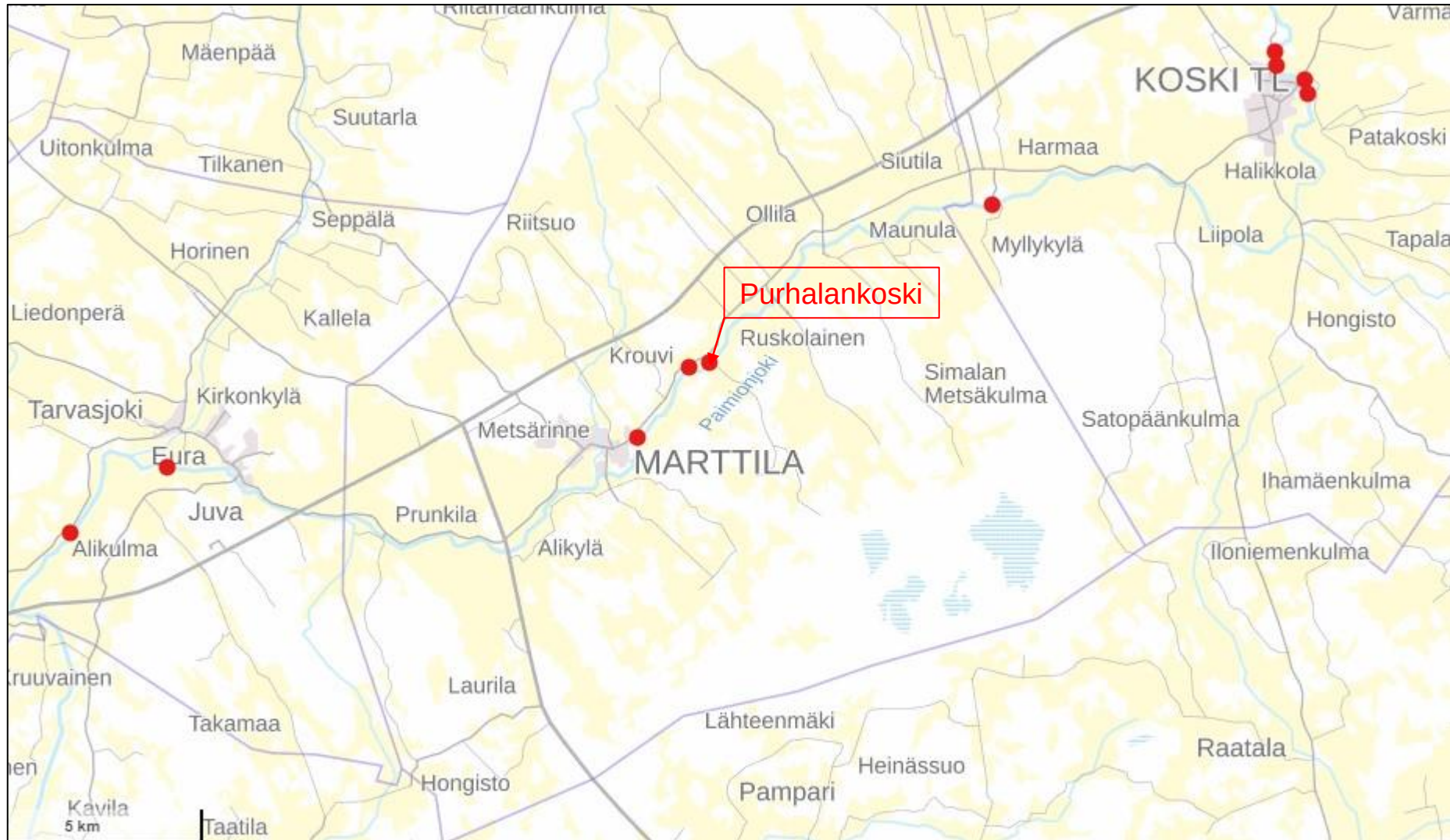

Kuva: Eeva-Maria Tuhkanen

Kaikki kosket kartalla

Purhalankoski

Purhalankoski, Marttila

- ▶ Pituus 140 m
- ▶ Putouskorkeus 0,95 m
- ▶ Keskivirtaama 5,3 m³/s
- ▶ Kosken yläosassa sijainnut mylly, jonka päärakennus edelleen kunnossa
- ▶ Kunnostus vain kosken alaosaan maanomistajien toiveesta
- ▶ Kunnostettavan uoman pituus n. 34 m ja leveys 3-5 m
- ▶ [2_6 Purhalankoski 1_500 A2 vaak](#)
[\(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Purhalankoski ennen

Purhalankoski jälkeen

Ensimmäinen kunnostettu koski. Tavoitteena oli lisätä avoin koskipinta-ala nelinkertaiseksi. Pinta-ala lähes viisinkertaistui. Kosken yläosan vasemmasta laidasta löytyi luonnonsoraikko.

Kuvat: Eero Hakala

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Koskenpäänkoski

Koskenpäänkoski, Marttila

- ▶ Pituus 240 m
- ▶ Putouskorkeus 3,15 m
- ▶ Keskivirtaama 5,3 m³/s
- ▶ Pääosin luonnontilainen ja hyvärakenteinen
- ▶ Kosken niskaosaa aikoinaan perattu (50 m)
- ▶ Itärannalla yksittäinen betoniarkku
- ▶ [2_8_Koskenpäänkoski_1_500_A1vaa](#)
[ka \(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Koskenpäänkosken yläosa ennen

Koskenpäänkosken yläosa työn alla

Avarrettiin kosken yläosaa purkamalla kasviston alta löytyvää kiviainesta keskivirran suuntaan. Tälläkin alueella tavoite oli lisätä avointa koskipinta-alaa.

Kuvat: Eero Hakala

Kuva: Pasi Lahtinen

Koskenpäänkosken talkoot 4.9.2024

- Tehtiin 2 kutusoraikkaa
- Paikalla 7 talkoolaista ja Valonian Jarkko Leka ohjaamassa

Eurankoski

Eurankoski, Lieto

- ▶ Pituus 150 m
- ▶ Putouskorkeus 1,8 m
- ▶ Keskivirtaama 6,8 m³/s
- ▶ Koneella kunnostettavan uoman pituus 130 m
- ▶ Paikalla sijainnut mylly/saha
- ▶ Myllyrakenteista jäljellä betonisia perustuksia ja metallisia voimakoneiston osia
- ▶ Perattu myös uiton tarpeisiin
- ▶ [2_9_Eurankoski_1_500_A1vaaka \(paimionjoki.fi\)](http://2_9_Eurankoski_1_500_A1vaaka(paimionjoki.fi))

Kuva: Pasi Lahtinen

Eurankoski ennen

Eurankoski jälkeen

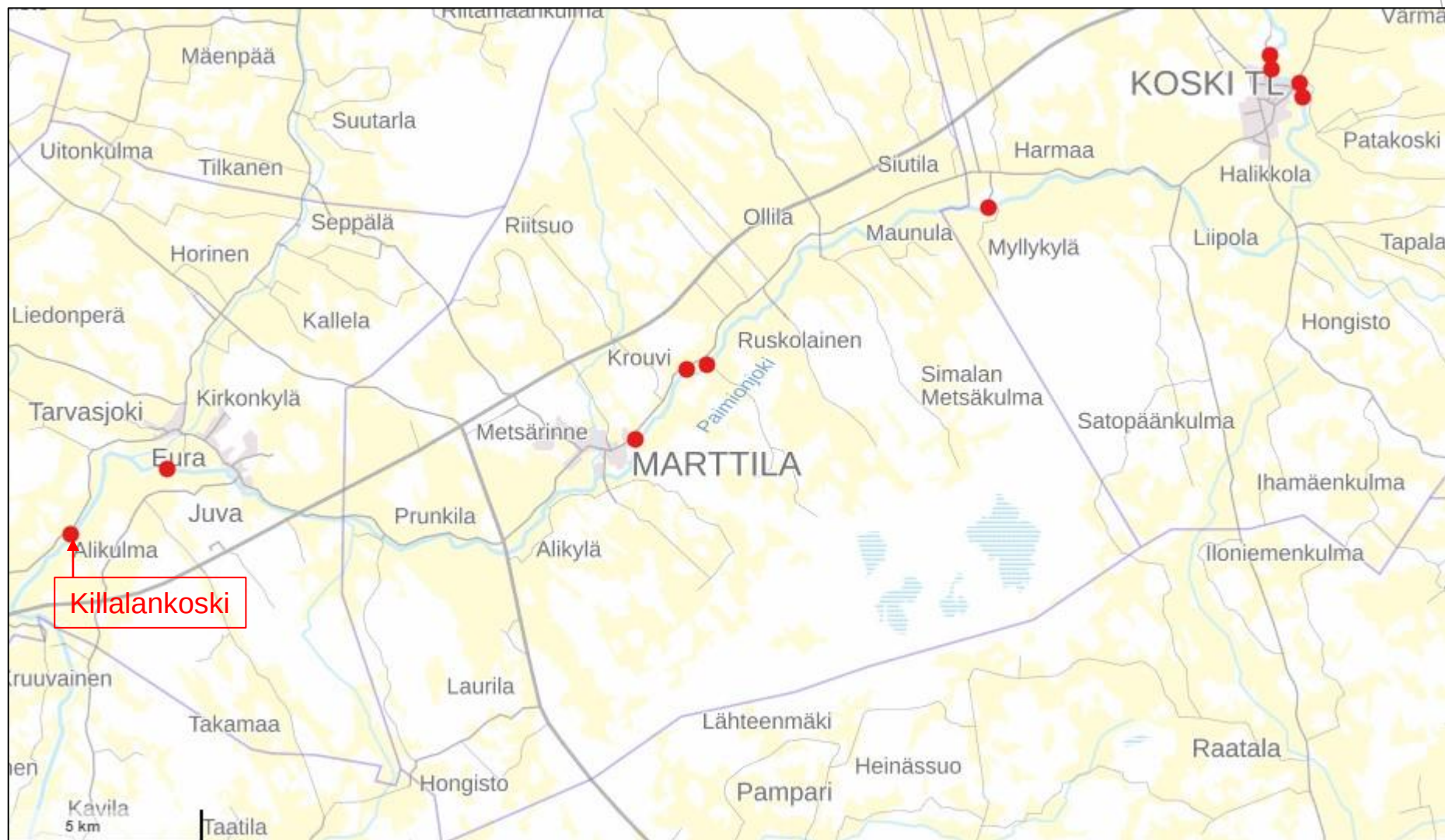
Kosken keskellä ollut pitkänomainen ja vankan heinikon peittämä kivisaareke purettiin koko uoman leveydelle. Perkuumassat myllykanavan patovallin päälle.

Kuvat: Eero
Hakala

Eurankoskellakin sora kuljetettiin ja
levitettiin kaivinkoneella

Killalankoski

Killalankoski, Lieto

- ▶ Pituus 200 m
- ▶ Putouskorkeus 1,45 m
- ▶ Keskivirtaama 8,2 m³/s
- ▶ Muokattu koko uoman pituudelta mylly- ja uittotoiminnan tarpeisiin
- ▶ Alueella sekalaisia jäämiä mm. vanhoista padoista
- ▶ [2_10_Killalankoski_1_500_A1vaaka](#)
[\(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Killalankoskella vesi kulki runsaan kasviston seassa parin sadan metrin matkalla kahtena 4-7 m levyisenä ränninä. Kunnostuksella kasvatettiin avoin koskiala 1500 m²:sta yli kaksinkertaiseksi.

Killalankosken yläosan lähes umpeen kasvittunut alkutila

Samaa aluetta työn alla

Kuvat: Eero Hakala

Krouvinkoski

Krouvinkoski, Marttila

- ▶ Pituus 440 m
- ▶ Putouskorkeus 4,65 m
- ▶ Keskivirtaama 5,3 m³/s
- ▶ Koneella kunnostettavan uoman pituus 330 m
- ▶ Ylä- ja keskiosaa muutettu huomattavasti myllytoiminnan tarpeisiin perkaamalla kiviä
- ▶ Yläosalla säilynyt myllyrakennus
- ▶ Myllyn ympäristössä mm. vanhoja patojäänteitä
- ▶ [2_7_Krouvinkoski_1_500_A1vaaka \(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Krouvinkosken yläosan myllyaluetta muotoiltiin hienopiirteisemmin, kun taas keski- ja alaosan kunnostus vaati voimakkaampaa uomamuokkausta.

Krouvinkosken yläosaa sorastettiin ja muotoiltiin lähinnä pienpoikasten lisääntymis- ja elinalueeksi

Krouvinkosken alaosalta poistettiin uomaa peittävä parin aarin saareke

Kuvat:
Eero Hakala

The map shows the study area in southern Finland, with the locations of Koski and Marttila highlighted. The map includes various municipalities and their boundaries. The locations of Koski and Marttila are marked with red dots. A scale bar indicates 5 km.

Koivukylänkoski, Koski TL

- ▶ Pituus 290 m
- ▶ Putouskorkeus 7,7 m
- ▶ Keskivirtaama 4,6 m³/s
- ▶ Koneella kunnostettavan uoman pituus 70 m
- ▶ Ylä- ja keskiosa luonnontilaisia
- ▶ Kunnostetaan vain perattu alaosa
- ▶ [2_5_Koivukylänkoski_1_500_A1vaa](#)
[ka \(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Koivukylänkosken kunnostamisen ideana oli avata umpeenkasvanut tukittu sivu-uoma ja tehdä paljastetulle alueelle kaksi soraikkoaluetta.

Koivukylänkosken sivu-uomaa tukkivat suuret lohkareet sekä sankka sara- ja palpakkokasvillisuus

Koivukylänkosken sivuhaaraan, rannan tuntumaan, tehtiin lohkareiden suojaama soraikko

**Kuvat:
Eero Hakala**

The map shows the study area in southern Finland. Key locations marked with red dots include Karjaskoski (in the top right, near Koski Tl), Marttila (in the center), and Fura (in the bottom left). The map also shows various geographical features like rivers, lakes, and roads, and labels for numerous municipalities and regions, including Mäenpää, Suutarla, Uitonkulma, Tilkanen, Horinen, Seppälä, Riitsuo, Ollila, Siutla, Harmaa, Maunula, Myllykylä, Halikkola, Liipola, Tapala, Patakoski, Liedonperä, Kallela, Ruskolainen, Krouvi, Metsärinne, Simalan Metsäkulma, Satopäänkulma, Hongisto, Ihamäenkulma, Iloniemenkulma, Raatala, Heinässuo, Pampari, Lähteenmäki, Laurila, Prunkila, Alikylä, Juva, Takamaa, and Kavila. A scale bar indicates 5 km.

Karjakoski, Koski TL

- ▶ Pituus 190 m
- ▶ Putouskorkeus 2 m
- ▶ Keskivirtaama 3,8 m³/s
- ▶ Koneella kunnostettavan uoman pituus 130 m
- ▶ Kosken niskalla kiinteä pohjapato
- ▶ Kosken yläosa hyvärakenteinen
- ▶ Keskiosa vahvasti uittoperattu
- ▶ [2_1_Karjakoski_1_500_A1vaaka \(paimionjoki.fi\)](http://2_1_Karjakoski_1_500_A1vaaka(paimionjoki.fi))

Kuva: Pasi Lahtinen

Karjakosken kunnostamisen kantava ajatus oli parantaa siellä jo olevien soraikoiden vesitystä ja laventaa rännimäiseksi umpeenkasvanut uoma .

Karjakosken yläosalla olevat soraikot (kuvassa oikean ylälaidan kiven ja rannan välissä) olivat kasvamassa umpeen

Ajatuksena oli parantaa soraikoiden vesitystä ja vesittää niiden alapuolisia kasviston peittämiä koskialueita

Kuvat:
Eero Hakala

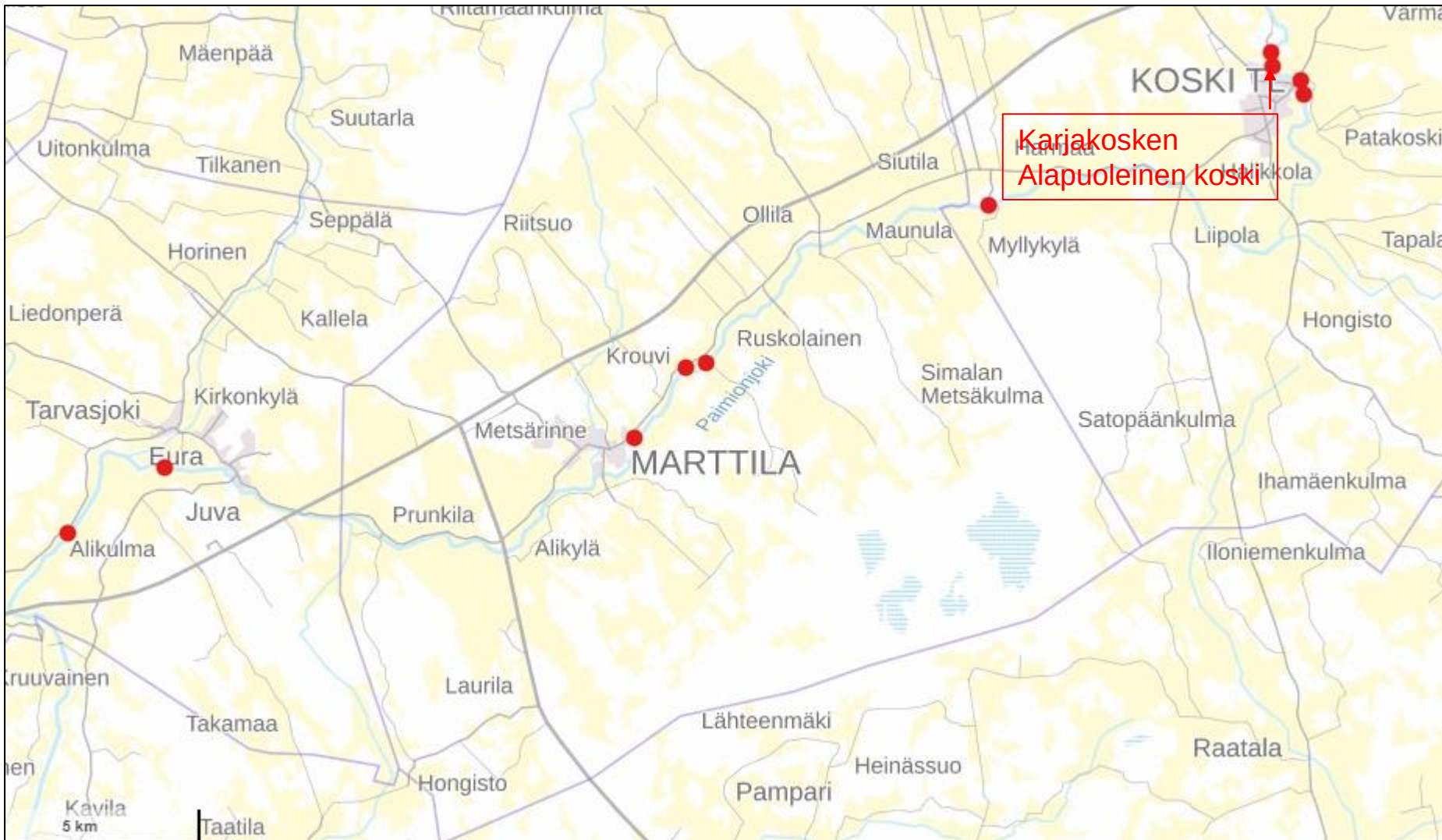

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Karjakosken alapuoleinen koski

Karjakosken alapuoleinen koski, Koski TL

- ▶ Pituus 80 m
- ▶ Putouskorkeus 0,35 m
- ▶ Keskivirtaama 3,8 m³/s
- ▶ Konekunnostettavan uoman pituus 80 m
- ▶ Koko koski on uittoperattu
- ▶ [2_2_Karjakosken_ap_koski_1_500_A2_vaaka](#)
[\(paimionjoki.fi\)](#)

Kuva: Pasi Lahtinen

Karjakosken alapuolisella koskialueella keskityttiin avoimen vesialueen lisäämiseen.

Karjakosken alapuolisella koskialueella oli avointa vesialuetta vain eroosioherkän länsirannan (kuvassa oikealla) puolella

Kunnostustoimien yksi ajatus oli avata tukkeutunutta itärantaa, jotta veden paine länsirantaan vähenisi

Kuvat: Eero Hakala

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Tuimalankoski

Tuimalankoski, Koski TL

- ▶ Pituus 180 m
- ▶ Putouskorkeus 5,2 m
- ▶ Keskivirtaama 3,8 m³/s
- ▶ Vesimyllytoiminta historiassa
- ▶ Kosken niskalla kiinteä pohjapato
- ▶ Kunnostus rajoittui lounaisimman ja kynnystetyn sivuhaaran muokkaamiseen (muulle alueelle ei maanomistajien lupaa)
- ▶ [2_3_Tuimalankoski_1_500_A1vaaka \(paimionjoki.fi\)](https://paimionjoki.fi)

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Tuimalankosken alaosa keskityttiin epäonnistuneen kynnystysalueen uudelleen muotoiluun.

Tuimalankosken alaosan eteläisimmän haaran koskialuetta oli aikanaan kynnystäen muokattu, mutta lopputulos oli jäänyt keinotekoisen näköiseksi

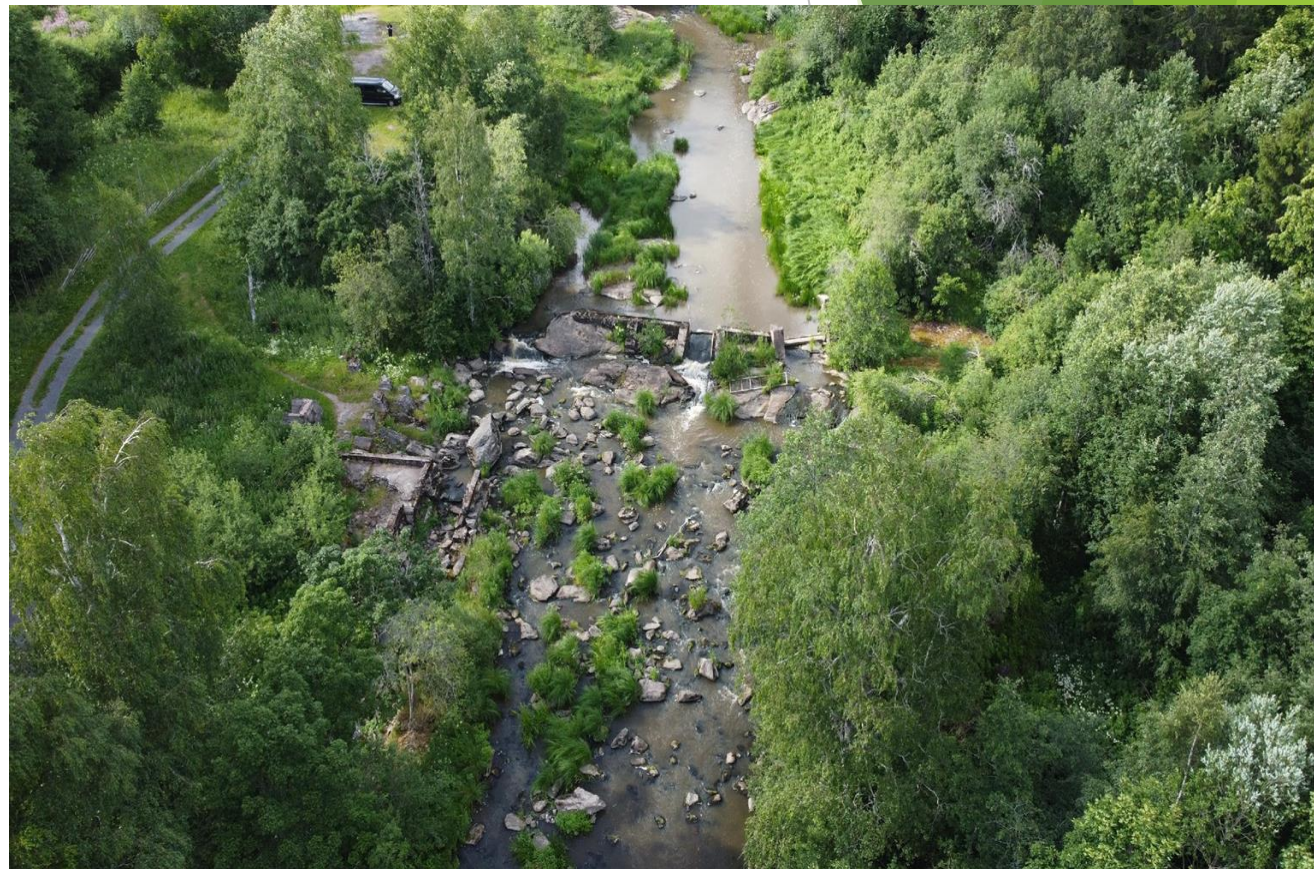
Kynnyksiä muokkaamalla, eli niiden kiviä siirrellen pyrittiin koskialueesta luomaan luonnonmukaisemman näköinen

**Kuvat:
Eero Hakala**

[illegible]

Patakoski, Koski TL

- ▶ Pituus 320 m
- ▶ Putouskorkeus 5 m
- ▶ Keskivirtaama 3,8 m³/s
- ▶ Konekunnostettavan uoman pituus 60 m
- ▶ Myllytoimintaa historiassa
- ▶ Pääosin luonnonmukainen koski
- ▶ Koski alkaa vanhasta myllypadosta
- ▶ [2_4_Patakoski_1_500_A1vaaka \(paimionjoki.fi\)](http://paimionjoki.fi)

Kuva: Pasi Lahtinen

Kuva: Pasi Lahtinen

Patakoskella avarrettiin niin padon muodostamaa koskikynnystä kuin kosken keskiosan kasvipeitteistä maisemaakin

Patakosken keskiosassa kiviä oli siirretty särkäksi kosken keskelle ja särkkä oli aikaa myöten vanhvasti heinittynyt

Kasviston alta paljastunutta kivikkoa levitettiin koko uoman leveydelle ja kasvimassat läjitettiin myllyuoman vallille

**Kuvat:
Eero Hakala**

Patakoskella avarrettiin niin padon muodostamaa koskikynnystä kuin kosken keskiosan kasvipeitteistä maisemaakin

Patakosken padon länsilaidalla koskeen sortuneita ja uomaa tukkivia lohkareita siirrettiin uomassa kalan kulun helpottamiseksi

Myllykanavaa tukkivia myllyrakenteen kiviä palautettiin sijoilleen

**Kuvat:
Eero Hakala**

Kuva: Eero Hakala

**Patakoskea
palautettuna**

Patakosken talkoot 27.8.2024

- Kaksi kutusoraikkaa
- Paikalla 12 talkoolaista ja Valonian Eemeli Huhta ohjaamassa

Kuva: Eero Hakala

Kiitos!

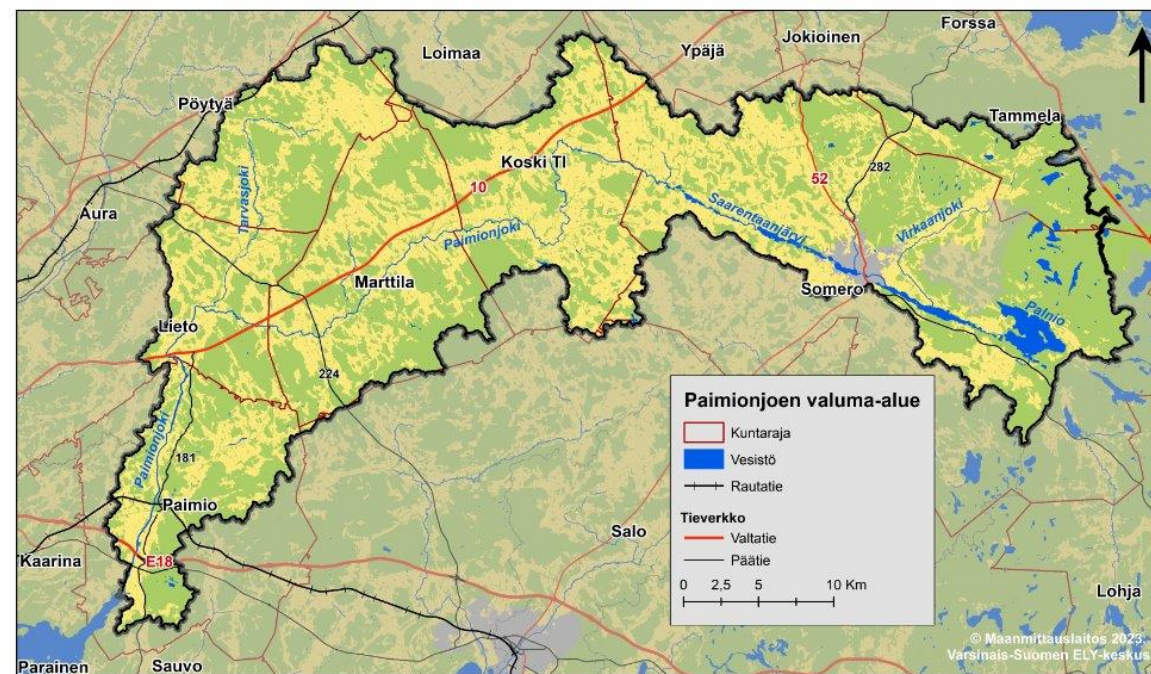
Saaristomeri- ohjelma 2024-2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Saaristomeri-ohjelma

- Paimionjoen valuma-alue on valittu Saaristomeri-ohjelman pilottialueeksi yhdessä Aurajoen valuma-alueen ja Kemiönsaaren kanssa
- Ohjelmassa mukana ELY-keskus, Valonia, Paimionjoki-yhdistys, Aurajokisäätiö ja Kemiönsaaren kunta
- Paimionjoen valuma-alue ulottuu Paimion, Liedon, Marttilan, Koski Tl:n, Someron, Pöytyän ja Tammelan alueille

Saaristomeri-ohjelman tavoitteet

- ▶ Tavoitteena on ravinnekuormituksen vähentäminen Saaristomereen
- ▶ Edistettävät toimenpiteet:
 - Maataloustuilla rahoitettavat ympäristötoimet
 - Maanparannusaineiden käyttö ja kasvukunnon edistäminen
 - Ravinteiden kierrätys ja siirto
 - Vesien kunnostushankkeet
 - Vesiensuojelun yritysyhteistyö
 - Saaristomeren tilan parantamisen neuvonta
- ▶ Valuma-aluesuunnittelu on käynnistynyt. Yleissuunnitelma valmistuu syksyn aikana, jossa kuvataan mm. valuma-alueen maankäyttöä, vesimääriä ja niiden virtaamia, veden laatua ja siihen vaikuttavia tekijöitä.
- ▶ Kysymyksiä ja ideoita voi esittää Paimionjoen valuma-aluekoordinaattorille: Eveliina Sulo, p. 0400 211857, eveliina.sulo@paimio.fi